

Crtice iz bilježnice psihologa

(Što kažu, što kažu stručnjaci?)

Broj 6
studeni
2024.

DAJEMO LI MLADIMA ŠTO IM TREBA?

Zadaće i odgovornosti odraslih u životima najmlađih mnogostruke su, složene, dugotrajne i teške. Od trenutka dolaska na ovaj svijet starije generacije skrbe o svom potomstvu. Nekada im u tome ide dobro, a nekada ne. Vremena u kojima smo sada, drukčija su, neočekivana i neizvjesna. Tjeskoba zna obuzeti one osjetljivije među nama, potezi koje tada povlačimo nesigurni su, puni smo pitanja što će i kako će biti. Do crnih scenarija tek je korak.

Najkrhkije i najlakše lomljive strukture su, zapravo, mladi. Odrasli koji nisu namjestili svoj životni kompas teško će mladima, koliko god da to žele, pomoći da se u kriznim vremenima dobro snalaze.

Učitelji (u najširem smislu) pripadaju onom dijelu populacije odraslih, koji mlade, po uglavnom zadanim programima (kurikulima), vode k ciljevima koje je društvo označilo važnima. Učitelji na raspolaganju (najčešće) imaju materijalne i druge resurse kojima te zadane ciljeve pokušavaju ostvariti.

Kad više sile kao što su ove nedavne (potresi, pandemije, sada i poplave...) onemogućće u potpunosti provedbu zacrtanih zadaća, dakako, da odrasli, kao odgovorni činitelji odgoja i naobrazbe mladih, traže alternativne načine. Spas može biti i u bogatstvu načina/modela/resursa koje nam pruža digitalna tehnologija. Izvori informacija sada su brzo dostupni. Ako ih odabere kompetentna osoba onda su to valjane i na znanosti utemeljene informacije koje treba približiti mladima.

I nije problem, ako se blagodati digitalnog svijeta koriste kao dodaci, ili kao manji nadomjesci izravnom kontaktu učitelja s učenicima; možda bolje kazati: odraslog s djecom. Problem se javlja i intenzivira, nažalost, kad posredstvom tehnološki naprednih sredstava zanemarimo živu, izravnu, neposrednu vezu odraslog i djeteta. Problem postaje nerješiv ako digitalna tehnologija isključi iz kontakta s djetetom stvarnog, neposrednog, dohvatljivog, cjelovitog, opuštenog... čovjeka. **Neumjerena online primjena digitalnih sadržaja neminovno dovodi do otuđivanja djeteta i njegova učitelja i narušava se njihov odnos.**

42 *Int. J. Learning Technology, Vol. 14, No. 1, 2019*

“Digital tools will never take the place of a good teacher”: understanding teachers’ resistance to using technology through Glasser’s Choice Theory

---

Sustavi koji su nadležni za mlade (odgoj i obrazovanje, zdravstvo, socijalna skrb...), za budućnost društva („djeca su naša budućnost“?) ne bi smjeli zanemariti činjenicu da su mladi subjekti, da imaju svoja očekivanja, svoje želje i vrijednosti i svoje potrebe.

I što se, uistinu, zbiva kada tehnologija prevlada? Ili, kada mladima postane jedino dostupna?

Što se zbiva s djetetovim potrebama?

- Što je s pripadanjem skupini vršnjaka u razredu, sekciji, klubu? Što je osjećajem pripadanja školi? Kako se komunicira s vršnjacima, učiteljem? Kako se zadovoljava djetetova potreba za slobodom izbora, igrom, zabavom? Jesmo li značajno reducirali djetetovu potrebu za kretanjem? U što se pretvara „homo motoricus“?

Pratio sam nesustavno nekoliko mladih, koji su proteklih godina bili ekscesivno izloženi gomilama informacija koje su oni trebali procesuirati i na njih hitro odgovoriti. I nije im bilo lako. Nema nikakve dvojbe: **ako odrasli ne odrede čvrste granice upotrebe digitalnih tehnologija i ne pronađu mogućnosti za očuvanje žive, neposredne, izravne i dvosmjerne komunikacije učitelj- dijete/učenik, djetetove potrebe bit će ugrožene.**

I ne samo jednog djeteta, nego nekoliko generacija.

A djeca koje u svojim školama ne mogu zadovoljavati svoje potrebe, od takve škole odustaju.